

Den norske tannlegeforenings Tidende

101. ÅRGANG – 1991

Redaktør:
Gudrun Sangnes

Utgitt av foreningen

Redaksjonelt

Det lønner seg	1
Etiske regler i støpeskjeen	725
Far til Karius og Baktus er død	44
Honorarforhandlingene avsluttet	333
Må vi skråle?	Nr 1, II
Nest størst, men først	523
Profylakse i 90-årene – prioritet uten penger?	473
Tanken utvikles i ordet	333
Å velge å lese	255

Presidenten har ordet

Fem år er gått – har vi klart å bekjempe frykten?	45
Konkurransen på godt og vondt	207
Med kolapp hos tannlegen	133
Nå gjelder det tannhelsetjenestens fremtid	73
Takk	781
Vi trenger Helsedirektoratets faggruppe for tannhelsesaker	631

Fagartikler

Amundrud, Bjørn, Wie, Henrik og Ørstavik, Jon: Hva skjer med pasienter som henvises for implantatutredning?	428
Arctander, Kjartan H, Bjørnland, Tore og Haanæs, Hans R: Laserterapi i odontologisk praksis	78
Asmyhr, Øyvind, Nielsen, Jan Vidar og Norheim, Per W: Tannhelseforhold og besøksvaner hos en gruppe norske rekrutter i 1988	108
Berge, Knut A og Fylkesnes, Knut: Tannlegesøkning og tannhelse	408
Bjertness, Espen: Alzheimers sykdom – en utfordring for tannhelsepersonell	404
Bjertness, Espen og Eriksen, Harald M: Komplekse tannhelsemodeller	786
Bjørvatn, Kjell, Grønningseter, Arne G og Videnes, Hallvard: Allotransplantasjon av tenner	182
Bryne, Magne, Thrane, Per S, Schreurs, Olav og Dabelsteen, Erik: Munnhulekreft. Prognostiske aspekter	338
Fjeldheim, Jan Erik: Tannlegen ønsker -Klinikkdrift- som eget fag	782
Grytten, Jostein: Periodontal epidemiologi og beregning av behandlingsbehov	438
Hedemark, Arne, Bang, Gisle, Grammeltoft, Anna Tora og Anda, Svein: Tann- og kjeveforandringer ved primær hyperoxaluri	640
Heyden, Anders, Lyngstadaas, S Petter, Thrane, Per S og Brandtzæg, Per: Kan virus forårsake kreft i munnhulen?	104
Nord, Alf og Haugejorden, Ola: Kariesinsidens etter to års bruk av de fluoridholdige lakkene Duraphat og Carex	46
Olsvik, Bente: Tetracyklin og tetracyklinresistens hos orale bakterier i forbindelse med behandling av periodontitt	50
Ottestad, Anders, Jorkkjend, Lars og Eriksen, Harald M: Autotransplantasjon av tenner	334
Seglem, Karl, Søgaard, Anne Johanne og Knutsen, Synnøve Fønnebe: Kosthold og tannhelse	632

Selvig, Knut A: Regenerasjon i periodontiet – endelig en realitet?	308
Solheim, Tore, Bang, Gisle, Lorentsen, Magne, Sundnes, Per Kristian og Bremnes, Lasse: Identifiseringene etter brannen på -Scandinavian Star- 7. april 1990	730
Solheim, Tore, Sellevold, Berit J, Beyer-Olsen, Eva Margrete Stiermer, Kvaal, Sigrud og Hunstadbråten, Kai: Jørgen von Cappellens gravkammer	524
Storhaug, Kari: Psykisk utviklingshemmede – tannhelseslovens gruppe B. Hvem er de?	258
Storhaug, Kari: Tannhelsetjenesten og de psykisk utviklingshemmede	262
Stuge, Ulf og Ellingsen, Jan Eirik: Erfaringer med Rialit enkelttannimplantat	296
Thrane, Per S: Munnhulekreft: Hva vet vi i dag, og hva kan vi gjøre?	103
Thunold, Kirsten: Tap av permanente overkjeveincisiver – kjeveortopedisk behandling	134
Vangsnes, Karen Tiller og Raadal, Magne: Bruk av lystgassedasjon ved tannbehandling	2
Waage, Erik og Skjeflo, Hilde: Hereditært angioedem	10
Wang, Nina, Aronsen, Espen og Holst, Dorthe: Klinisk og røntgenologisk registrering av periodontalt festetap	532
Øgaard, Bjørn og Koxvig, Inger Johanne: Kariologiske forhold hos pasienter i et psykiatrisk sykehus	144
Øgaard, Bjørn: Calcium fluoride or not? That is the question!	304
Øgaard, Bjørn: Har fluorider en begrenset effekt i kariesprofylaksen	176
Øilo, Gudbrand: Odontologi og europeisk integrasjon	74

Temahefter

Tidendes sommernummer

Når -alt er godt og ingenting er viktig-	369
Tennene (Arild Nyquist)	370
Tante Tandpine (HC Andersen)	371
Angst (Ingvar Ambjørnsen)	376
Litt om tanntrekkjær og tanntrekking i norsk tradisjon (Kai Hunstadbråten)	378
Viker – veteran i villmark (intervju med Nils Viker)	382
Jeg har ennå ikke laget min Messias (intervju med Olav Gorset)	386
Offer for et Herrens takras av m'er (intervju med Leif Arne Heløe)	390
Hos Thor Heyerdahl i Peru (Nils Jacobsen og Jacob Valderhaug)	394
Noen nye sommerviner (Thor Dybhavn)	397
Regn eller sol?	402
Sommer-Melbu	403

Profylakse

Aspelund, Gerd Østby: Tannhelsearbeid på helsestasjon	488
Barentsin, Inkeri: -Det behøvs helt enkelt lite mer fantasi-	484
Hjelpetrengende eldre: Hva er vårt ansvar? (intervju med K Størksen)	502

Hurlen, Bjørn: HIV-infiserte og AIDS-syke: Størst behov, men minst tilgodesett	500
Profylakse – spørsmål og svar	506
Puss, puss så får du en suss (Ø Thorsen)	475
Rosow, Ingeborg: Kan helseatferd påvirkes?	476
Selikowitz, Harry-Sam: Forebyggende tannhelsearbeid i et kulturelt perspektiv	496
Storhaug, Karl: Funksjonshemmede og kronisk syke har også krav på god tannhelse	492
Stoen, Gunn-Kari Bakke: Tenk nytt. Ta utfordringer	480
Tannhelseinformasjon med humoristisk vri	518

Andre artikler, referater

AF ønsker en sterkere desentralisert lønnsdannelse	16
Amalgamspørsmålet: Sentral utredningsgruppe foreslår opprettet i Bergen	646
Behandling av dentale traumer: Skandinavia i teten	449
Behandling av HIV-positive må inn i studiet	288
Bergen: byen for alle med tannlegeskrekk	792
Bergen Tannlegeforenings stiftelse og første tid (K Meyer)	726
Bergen Tannlegeforenings tegnekonkurranse i forbindelse med 100-års jubileet i oktober 1991	812
Blått hav så langt vi ser? (PK Sundnes)	120
De odontologiske forskeres årlige «happening»	648
Den hellige Apollonia og tannverken (K Hunstadbråten)	350
Det lønner seg å være finnmarking!	543
Det norske rettsvesen i fullt beredskap (IA Mjør)	444
En glad gutt på utsatt post (Intervju T Rangnes)	82
Endelig! (Intervju R Stenvik)	192
Europa er «in»	649
Faglige karrierestiger – nye muligheter?	452
Fakultetene i Bergen og Oslo inngår samarbeid med Romania	446
Formannsmøtet 1991: Med «reklamereglene» på dagsorden	208
Forslag til nedleggning av Helsedirektoratet: Nødvendig omstrukturering eller ren maktkamp?	542
Fremtidsutredningen (Intervju B Ellingsæter)	150
Gammelt utstyr får nytt liv	740
Gunstig innboforsikring til NTFs medlemmer	65
Helse for alle '91	160
Howdan gikk det med likestillingen?	814
Ikke forbud mot fluortabletter i Danmark	356
Jantelov eller lønnsolidaritet? (Intervju A Vangstein)	18
Jerusalem og Dental Volunteers for Israel: – en sommer rik på opplevelser	653
Kommunenes selvvråderett tvinger SIR i dyale	119
Kurs i «alt» med Gordon Christensen	289
Kvikksølv i tennene. Hva mener Forbrukerrådet i USA (JE Dahl)	413
Kvikksølv innen medisin og odontologi (P Løkken og PKM Lunde)	424
Kvikksølv, amalgam og helsertisko (JE Dahl)	268
Legeforeningen i AF – hvorfor? (S Strand)	364
Motesykdommer, sosial smitte og sykdomsforståelse	256
Møte med rumenere på sin første kongress i Vest-Europa	650
Nordisk møte om HIV/AIDS-spørsmål innen tannhelsetjenesten	647
NSOI 10 år	820
Pindborg-kurs i oral patologi	454
Prisdirektoratet og de etiske regler	447
Programmet Casino på TV-Norges tas i bruk	743
Renten i lånekassen må ned	17
Retningslinjer for behandling med implantatforankret protetikk	358
Romania: Studentenes revolusjon	121
Råd om amalgam – hva skjer i USA (JE Dahl)	266
Samarbeid om målrettet etterutdanning	450
Samfunnsodontologisk forum 10 år – og «alle» var der	548
Seminar ved Det odontologiske fakultet, Oslo: Karies	
Hvor står vi? Hvor går vi?	154
Skal utdanning lønne seg?	290
Skatterformen 1992 (KS Kjølstad)	736
Spesialutdanningen i Periodonti i Bergen	112
Tannlegen i det framtidige Europa (K Røynesdal)	344
Tannlegen som smittekilde (B Hurlen)	188
Tannlegeskrekk blant barn og voksne	796

Tannlegeskrekk er fortsatt et problem	158
Tannlegevakta i Oslo fra underskudd til overskudd på 2 år	546
Tannpasta på dagsorden i Danmark	652
Tilrådingen fra NIDR	267
Vestlandsmøtet 1991: vital 50-åring	116
Vi må samarbeide om etterutdanningen!	210
Å bli gammel er ingen sykdom	648

Debatt

Tannleger som kvikksølvforurenser? (A Vik)	12
Amalgam er en farlig miljøgift (PK Sundnes)	12
God fagforeningspolitikk er å ta hensyn til samfunnsinteressene (A Hedemark)	13
Om deponenes ublue priser (P Villholth)	14
Tannhelseplan for Nordland 1990–93 (J Daasvatn)	14
«Superbrush» – en genial oppfinnelse? (R Barman)	195
Bare tull med DT – Ø (T Engelund)	244
Duraphat contra Carex (DJ Johansen)	280
Om «halvfabrikata» (O Gilhuus-Moe)	314
Om «usikkerhet» blant nyutdannede tannleger (E Hillesund)	346
Presses vi opp i et hjørne? (JB Fiksdal)	348
Mer om «halvfabrikata» O Gilhuus-Moe svarer E Hillesund	415
S Vestbirk svarer O Gilhuus-Moe	415
Snillismen og tannbehandling (J Worren)	448
Kariesfrie barn med hull i tennene (T Engelund)	448
Årsmeldingens indre uenighet (K Røynesdal)	519
Mer om halvfabrikata (JL Øiestad)	541
Om bruk av medikamenter: Skyter vi spurv med kanon? (PS Thrane)	644
Bruk fantasien – tenk nytt: Fokuser på «glemte områder» (R Barman)	790
Nesedråpen (EM Strand)	791

Brev til redaktøren

Bli slem	164
NTFs etiske regler	164
Genial oppfinnelse?	164
Vinsidene – fyllstoff? (H Birkeland)	459

Representantskapet 1990

TANNIEge eller tannLEGE?	54
Tannlegenes Hus er solgt	56
Budsjett for 1991 vedtatt med underbalanse	57
Æresmedlemmer	58
Er vår utdanning god nok?	58
Fortsatt kan bare spesialistene annonsere	59
Valg	59

Årskursus 1991

Intet nytt under solen	270
Ja til Norden, men ikke nei til Europa	271
Om nordiske odontologers internasjonale «rykte»	272
Skandinavisk Tandlægeforening til minne?	274
Vil du firedoble din praksis?	276
Ny utfordring til studentene	278

NTFs landsmøte 1991

Presidentens tale til landsmøtet	720
Landsmøtet i bilder	744
PTEs informasjonsmøte: Skattereform, honorarer og miljø	752
OTEs informasjonsmøte: Alt såre vel?	753
Hva vil vi med NTF?	756
Må vi tåle konkurranse?	758
Hva skal vi gjøre med avfallet fra tannlegekontoret?	759
Tannhelsetjenesten mot år 2015. Nå har vi sjansen til å påvirke utviklingen	760
Behandling med implantatforankret protetikk – et smertens barn i odontologien?	762
Det ideelle materialet lar vente på seg (Intervju IA Mjør)	798
Du ser det du ser etter (Intervju JJ Pindborg og T Axell)	802
Når vi som tannleger vil ha det, hvorfor skulle ikke også våre pasienter ville ha det? (Intervju TI Leidal)	808

NIOM-Nytt

Ny ISO-standard for lav-edle støpelegeringer	148
Aktuelt om rotfyllingsmaterialer (D Ørstavik)	442

Nytt fra hovedstyret

Nytt fra hovedstyret	32
Hovedstyremøtet 8. mars 1991	249
Priskonkurranse viktigere enn helseetiske normer?	318
Hovedstyremøtet 18.-19. juni og 16.-17. august 1991	558
Møter i hovedstyret 3. oktober og i arbeidsutvalget 18. oktober 1991	828

Privatpraktiserende tannlegers ervervsgruppe

Referat fra styremøtet 9. november 1990	33
PTEs prisindeks for tann tekniske arbeider 1989/90	66
Nytt fra PTE	89
PTL-Bergen har mange jern i ilden	127
Miljøspørsmål	200
Nye regler for yrkesskadeforsikring	251
Nye lønnssetser for tannpleiere fra 1. desember 1990	251
Hva med litt informasjon til pasientene	252
Forsikringsordningen for tann tekniske arbeider opphører	292
Første kontraktutkast klart	362
Kommentarer til ansettelseskontrakten	362
Om vikariater	420
Lønn for tannlegesekretærer og tannpleiere	421
Bruker du tariffen riktig?	460
Norges Tann tekniker mesterforbunds prisindeks for tann tekniske arbeider 1990	460
Rita Wilberg valgt til leder av AF-F	462
-Assistentavtalene-: Prisdirektoratet har grepet inn overfor våre kontraktsforslag	658
Skrivefeil i -Ansettelseskontrakt for tannlegesekretærer-	658
Bruker du tariffen riktig?	658
Mange viktige saker drøftet i -Samba-	659
Også røykfrie middager i PTE	659
Fra de etiske regler	659
Kan kurstilbudene for den privatpraktiserende tannlege gjøres bedre?	768

Offentlig ansatte tannlegers ervervsgruppe

Tariffrevisjonen i kommunesektoren - tap for akademikerne	318
---	-----

Reiserapporter

European Conference on Dentists and Cancer Prevention	22
Verdenskongress om cancer i Hamburg	24
American Association of Oral and Maxillofacial Surgeons	68
American cleft palate-craniofacial association's 45th annual meeting	70
Det 12. møtet i -International Association of Forensic Sciences-	90
The 10th Congress of European Association for Cranio Maxillo Facial Surgery	92
Inntrykk fra USA-opphold	93
-Society for Biomaterials 16th Annual Meeting- og -22nd International Biomaterials Symposium-	94
Den 11. internasjonale kongress i -Society for Test Anxiety Research-	95
Øst-vest konferanse om orofacialfunksjon og α - δ Orthodontic club	320
Forskerkongress i eksotiske omgivelser i Mexico	321
Fra studiereise i Kina	561
Lisboa 1991: ADEE (Association for Dental Education in Europe)	660
Firenze 1991: VII International Conference on AIDS	661
Korfu 1991: ORCA (European Organization for Caries Research)	662
Mexico 1991: Fagrapporter	664
IADS-kongress i Portugal	770

Notabene

Kurskalender: 26, 60, 86, 122, 162, 196, 246, 282, 316, 352, 402, 416, 456, 550, 654, 764 og 822.

Personalia: 30, 64, 88, 127, 162, 198, 248, 283, 316, 354, 403, 417, 459, 520, 551, 656, 765 og 826.
--

Boknytt

35, 95, 129, 165, 200, 253, 292, 322, 367, 421, 464, 563, 668, 770 og 827.
--

Aids-Info

Nr 5, 1991	168
Nr 9, 1991	324
Nr 15, 1991	564

NIOM-Info

Nr 13, 1991	468
Nr 19, 1991	776

Kursplan

For høsten 1991, nr 7	212-243
For våren 1992, nr 18	673-719

Representantskapmøtet 1991

Nr 16, 1991	573-611
-----------------------	---------

Landstingene 1991

OTEs landsting, nr 16, 1991	612-621
PTEs landsting, nr 16, 1991	622-629